

Moje velké prebudenie

Všeobecne sa bojíme stať sa tým, koho v sebe môžeme zazrieť vo svojich najlepších chvíľach.

— **Abraham Maslow**

Najsmutnejšou časťou života nie je akt umierania, ale to, že nedokážeme skutočne žiť, kým sme živí. Príliš veľa z nás hrá vo svojom živote na istotu a nedovolí, aby sa naplno prejavila naša ľudskosť. Dnes už viem, že na konci života nie je dôležité, koľko hračiek sme nazbierali alebo koľko peňazí sme nazhromaždili, ale ako sme využili svoje nadanie na prospech tohto sveta. Najviac záleží na tom, koľko životov sme ovplyvnili a aký odkaz sme po sebe zanechali. Tolstoj to vyjadril naozaj dobre, keď napísal: „Pre seba žijeme len vtedy, keď žijeme pre druhých.“

Trvalo mi štyridsať rokov, kým som prišla na túto jednoduchú múdrosť. Štyridsať dlhých rokov som potrebovala na to, aby som zistila, že úspech sa skutočne nedá dosiahnuť násilu. Úspech sa *dostaví* a vplynie do vášho života ako nezamýšľaný, a predsa nevyhnutný vedľajší produkt života venovaného obohateniu životov iných. Keď zmeníte každodennú snahu o prežitie na dlhodobý záväzok slúžiť iným, váš život musí nevyhnutne dospieť k úspechu.

Stále nemôžem uveriť, že som musela čakať až do „polčasu“ svojho života, kým som prišla na to, že ako ľudské bytosti nedosiahneme skutočné naplnenie veľkými gestami, ktoré nás dostanú na prvé stránky novín a časopisov, ale tými základnými a obohacujúcimi skutkami slušnosti, ktoré každý z nás môže konať každodenne, ak sa tak rozhodne. Matka Tereza, jedna z najväčších nositeľiek ľudskosti, to povedala najlepšie: „Neexistujú veľké skutky, len malé skutky robené s veľkou láskou.“ Ja som dospela k tomuto poznaniu až po ťažkých životných skúškach.

Až donedávna ma tak zamestnávala honba za úspechom, že som zabúdala žiť. Hnala som sa za veľkými pôžitkami a pritom mi unikali malé radosti – tie drobné potešenia, ktoré pretkávajú naše každodenné životy, ale my si ich často nevšímame. Dni som mala naplnené povinnosťami, myseľ prepracovanú a dušu podvyživenú. Ak mám byť úprimná, navonok som spĺňala predstavu úspechu, vnútorne to však pre mňa nemalo žiaden význam.

Som zo starej školy a verila som, že šťastie sa dostaví, keď si kúpim správne auto, postavím správny dom a dosiahnem čo najvyššie postavenie v tom správnom zamestnaní. Hodnotu človeka som neposudzovala podľa dobroty srdca a sily charakteru, ale podľa hrúbky peňaženky a výšky bankového konta. Mohli by ste povedať, že som nebola dobrým človekom. Na svoju obranu by som mohla uviesť, že som jednoducho nemala predstavu o skutočnom zmysle života alebo o tom, ako sa v živote správať. Možno to bolo ľuďmi, ktorými som sa obklopila, ale všetci, s ktorými som sa v práci stretávala, vyznávali rovnakú životnú filozofiu. Všetci sme venovali svoje najlepšie roky šplhaniu po rebríčku vysnivaného úspechu, ktorý nám zabezpečí najlepšiu kanceláriu, lukratívne letné sídlo na pobreží a možno aj veľkolepú chatu v horách. Všetci sme túžili byť slávni, obdivovaní a uznávaní. Všetci sme chceli byť nesmierne bohatí. A najviac sme chceli, aby nás iní milovali.

Hoci som sa zaoberala myšlienkou, že jedného dňa budem matkou a založím si rodinu, moje najtajnejšie sny sa týkali viac toho, že sa objavím na obálke časopisov *Forbes* alebo *FORTUNE* s takýmto titulkom pod mojou elegantnou fotografiou: „Catherine Cruz: riaditeľka, ktorá porušila všetky pravidlá a predsa zvíťazila.“ Nevidela som sa ako matka

povzbudzujúca svoje deti na športovom podujatí. Cestou do práce som si zvykla opakovať mantry „Dnes je najlepší deň môjho života“ a „Mám myseľ milionára a srdce bojovníka.“ Už vás vidím, ako teraz potriasate hlavou. Vtedy som však tak veľmi túžila po úspechu, že by som pre to urobila čokoľvek. Bola by som vyslovila hocičo, o čo by ma ľudia požiadali, urobila všetko, čo by mi prikázali, a prešplhala sa cez každého, kto by mal tú smolu, že by mi prekážal. Nehovorím to preto, lebo som hrdá na to, akým človekom som vtedy bola, len vám hovorím, že som taká bola. Bola som tvrdá, bezohľadná a ambiciózná – možno až príliš. Zablokovala som svoju emocionálnu stránku, len aby som dokázala prežiť vo svete, ktorý som si okolo seba vytvorila.

Môj život bol definovaný prácou a cítila som, že vo svojej profesii som predurčená na veľký úspech. Na stene mojej pracovne viseli slová veľkého amerického básnika Henryho Wadswortha Longfellowa, ktoré, ako som verila, vyjadrujú všetko:

*Príbehy veľkých nesú dôkaz,
že život prežiť dobre vieme
a v piesku času stopy po nás
zostanú, keď sa poberieme.*

Iste, aj so spolužiakmi z univerzity sme sa naučili hovoriť tie banálne frázy ako „na prvom mieste sú ľudia“ alebo „ľuďom nezáleží na tom, koľko toho vieš, ale ako ti na nich záleží“, ktoré tak radi opakujú rôzni konzultanti a prednášatelia. Hlboko v sebe však každý z nás ukrýval len jednu túžbu: slúžiť sebe a splniť si vlastné ciele, nádeje a sny – bez ohľadu na to, koľko ľudí budeme musieť pri tom udupať. A tak sme obetovali svoje duše honbe za pracovnými úspechmi a veľkými peniazmi. Všetko, čo v nás bolo, sme obetovali práci. A aj keď to teraz nerada priznávam, v prvých rokoch to bola zábava. Skutočná zábava.

Ako najlepšia študentka v ročníku som si mohla vyberať zamestnanie v najlepších spoločnostiach na svete. Vždy som bola tak trochu rebel a s potešením som odmietala skvelé ponuky so šesťciferným platom, na veľké sklamanie svojej matky, ktorá si myslela, že som sa zbláznila.

Riadila som sa radou jedného zo svojich obľúbených profesorov ekonómie, ktorý tiež patril k ľuďom vyhľadávajúcim nevychodené chodníčky (hovoril nám: „Keď hľadáte ideálne zamestnanie, nepýtajte sa ‚Je toto spoločnosť, v ktorej by som rád pracoval?‘ ale ‚Je toto spoločnosť, ktorú by som rád vlastnil?‘“). Rozhodla som sa pre pozíciu manažérky v málo známej firme zameranej na finančné služby, v ktorej som videla veľký potenciál rastu. Nedala sa podceňiť ani výhodná ponuka akciových opcií, ktorá dokáže prilákať aj tých najváhavejších uchádzačov o zamestnanie.

Každé ráno presne o 5:15 som zaparkovala svoj nablýskaný čierny Mercedes – bonus môjho nového zamestnávateľa – v podzemnej garáži sedemdesiatposchodovej veže zo skla, kde som strávila niekoľko rokov svojho života.

S čerstvým výtlačkom *The Wall Street Journal* v jednej ruke a diplomatickým kufříkom z krokodílej kože v druhej som odkračala k výťahom a vyviezla sa na šesťdesiate druhé poschodie. To bol môj skutočný domov.

Po príchode som skontrolovala odkazy, odpovedala na telefonáty a nasledujúcich šesťnásť až osemnásť hodín som potom strávila v stave veľkej úzkosti a takmer chaosu. Veľmi rýchlo, ešte pred dovŕšením tridsiatich piatich rokov, ma povýšili na riaditeľku sekcie a potom na viceprezidentku spoločnosti. Užívala som si pracovné cesty po celom svete v prvej triede lietadiel bok po boku s podnikateľskou elitou, jedla som v najlepších reštauráciách a robila obchody, z ktorých by moji rovesníci bledli závišťou. Dočkala som sa aj prepychovej kancelárie a vďaka akciám, ktorých hodnota, ako som očakávala, stúpila do stratosféry, som si mohla kúpiť i vysnívanú chatu v lyžiarskom stredisku.

Po niekoľkých rokoch sme spolu s niekoľkými priateľmi z univerzity založili internetovú firmu BraveLife.com, ktorá spoločnostiam poskytuje revolučný spôsob výcviku zamestnancov tak, aby uspeli v súčasných vysoko konkurenčných podmienkach. Aj keď sme to spočiatku robili len pre zábavu, BraveLife.com mala okamžitý úspech a v priebehu mesiacov písali o našej jedinečnej firme možno vo všetkých ekonomických časopisoch v krajine. Znalci čoskoro tvrdili, že spoločnosť je ideálny kandidát

na verejné emisie, a okolo nás začali krúžiť investiční zraloci. S partnermi sme už vtedy vedeli, že onedlho zbohatneme. Začalo sa uskutočňovať všetko, o čom som kedysi tajne snívala. Budem bohatá, oslavovaná, milovaná. Budem si môcť dovoliť všetky tie veci, po ktorých som tak túžila, a konečne budem mať prostriedky na život podľa svojich predstáv. Bola som na ceste k vrcholu a životu, aký som vždy chcela. A predsa – ako som sa blížila k svojim snom, uvedomila som si čosi, čo ma celkom uzemnilo. Aj keď som sa to snažila popierať zo všetkých síl, v podstate som bola nešťastná.

Sedem rokov som žila v manželstve, v ktorom chýbala vášeň alebo citové naplnenie. Svojho manžela, Jona Cruza, som stretla na pobyte v divočine zameranom na zlepšenie vodcovských schopností riadiacich kádrov. Jon bol v tom čase nevelmi úspešný podnikateľ a dúfal, že v horách nájde nejakú inšpiráciu. Zaradili nás do jedného tímu, ktorý mal uprostred noci zdolať náročnú skalnú stenu. Jon obdivoval moju nebojácnosť a húževnatosť a mňa veľmi priťahovali jeho jemnosť a vášeň pre život. Zalúbili sme sa, a hoci to bolo v protiklade s mojou opatrnosťou, o šesť týždňov sme sa zobrali.

Jon bol dobrý človek vo svete, kde prirodzená dobrota a sila charakteru už nemajú tú cenu, akú by si zaslúžili. V prvých spoločných rokoch sme zažili veľa dobrého, ale postupom času sa náš vzťah začal rozpadáť, najmä pre vzájomné odcudzenie. Jon miloval prírodu a pobyty vonku, ja som milovala exkluzívne reštaurácie a módne prehliadky. On zbieral dobré knihy a vo voľnom čase vyrezával z dreva na terase nášho domu, kým ja som zbierala dobré vína a obdivovala som moderné umenie. Musím však povedať, že to neboli rozdielne záľuby, prečo naše manželstvo nebolo ani zďaleka ideálne. Skutočný problém bol ten, že som nikdy nebola doma, aby som trávila čas so svojím manželom.

Keď som sa vracala z práce, Jon už spal. A keď on vstával, ja som už uháňala vo svojom Mercedese do kancelárie. Aj keď sme žili pod jednou strechou, možno povedať, že sme žili oddelené životy. Nebol to však len môj vzťah s Jonom, prečo som sa cítila taká prázdna a depriovaná. Mali sme dve úžasné malé deti a viem, že trpeli mojou večnou

neprítomnosťou. Aj keď mi nikdy nevyčítali čas strávený v práci, v ich očiach sa zračili sklamanie a túžba po hlbšom vzťahu so ženou, ktorú volali mama.

Syn Porter mal práve šesť rokov a dcéra Sarita tri. Vedela som, že tieto rané roky života sú najdôležitejšie na utváranie a rozvoj ich charakteru. Vedela som, že v tomto období potrebujú byť obklopené skvelými, milujúcimi vzormi, ktoré budú zahrňovať ich citlivé duše láskou a vedomosťami. Vedela som, že budem ľutovať čas strávený bez nich, ale z nejakých nevysvetliteľných dôvodov som sa nedokázala odtrhnúť od práce a všetkých povinností spojených s mojím prehnane komplikovaným pracovným životom.

„Život je v podstate séria príležitostí zviazaných spolu, aby tvorili celok,“ hovorieval mi môj múdry otec. Mala som dostatok zdravého rozumu a inteligencie, aby som si uvedomovala, že Porter a Sarita sú deťmi len raz a že práve teraz potrebujú moju prítomnosť. Keď sa toto obdobie pominie, navždy stratím možnosť odovzdať im hodnoty, vlastnosti a predstavy, ktoré im umožnia viesť v dospelosti bohatý život. A vedela som, že si nikdy neodpustím to, že som nebola pri nich vtedy, keď ma potrebovali najviac. Myslím si, že som len nemala dosť odvahy pozrieť sa objektívne na svoj chaotický život a začať sa skutočne správať podľa svojich najvyšších priorít. A možno mi chýbala aj múdrosť na to, aby som zabezpečila, že sa tieto priority odrazia na spôsobe, akým žijem. Nech som sa akokoľvek snažila, nedokázala som sa prinútiť k tomu, aby som skončila pracovať takým vražedným tempom a obnovila rovnováhu vo svojom živote. Skutočne som mala pocit, že by som nedokázala žiť bez prílivu adrenalínu a pocitu dôležitosti, ktorý mi poskytovala moja práca. Aj keď som na verejnosti tvrdila, že mi naozaj záleží na mojej rodine, fakty svedčili o niečom inom. Všetko poukazovalo na to, že Jon a deti sú až na vzdialenom druhom mieste za mojou kariérou a túžbou zbohatnúť.